

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การแสวงหาพยานหลักฐานในคดีพิเศษ : ศึกษากฎการกันผู้ร่วมกระทำ ความผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน
ชื่อผู้เขียน	อุเทน สุวดีกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.อุทัย อาทิวะ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

### บทคัดย่อ

กระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้รูปแบบอาชญากรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงมีความหลากหลาย ซับซ้อนเป็นองค์กรอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง รวมถึงความเสียหายต่อระบบอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนและประเทศเป็นอย่างมาก โดยลักษณะของการกระทำความผิดนั้นได้มีการพัฒนารูปแบบมากขึ้นเรื่อยๆ ยากต่อการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดี ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงตัวการสำคัญหรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการกระทำความผิดได้ การกันผู้ร่วมกระทำผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาพยานหลักฐานอย่างหนึ่ง โดยหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายได้วางหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติแตกต่างหากของแต่ละองค์กร ซึ่งมีหลักการและแนวคิดเช่นเดียวกับการต่อรองคำรับสารภาพ รวมทั้งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 ที่เป็นการจูงใจให้ผู้กระทำความผิดให้ความช่วยเหลือหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายและผู้ให้ข้อมูลนั้นจะได้รับการคุ้มกันจากการฟ้องคดี

การดำเนินการแสวงหาพยานหลักฐานในคดีพิเศษ นอกจากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จะมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทั่วไปแล้ว ยังมีกฎหมายให้อำนาจพิเศษเพิ่มเติมโดยบัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 แต่จากการศึกษาพบว่า ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น ปัญหาข้อจำกัดของการแสวงหาพยานหลักฐานในความผิดฐานเป็นตัวการ ผู้ใช้และผู้สนับสนุน ปัญหาพยานบุคคล ปัญหาการคุ้มครองพยาน และในปัจจุบันพบว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษยังขาดแนวทางและหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการกันผู้ร่วมกระทำผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน และระบบการตรวจสอบที่ชัดเจน เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อถือแก่ประชาชนต่อไป

ดังนั้น ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการกันผู้ร่วมกระทำผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยานในคดีพิเศษ และมีการออกระเบียบภายในของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าควรมีหลักเกณฑ์อย่างไรบ้างที่จะกันบุคคลนั้นไว้เป็นพยาน และมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบอย่างไรบ้าง รวมทั้งให้มีการคุ้มครองพยานในคดีอาญาเพื่อให้เกิดเป็นการดำเนินการควบคู่กันไปกับการกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน จะทำให้การปฏิบัติมีความชัดเจนและตรวจสอบได้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน ทำให้สามารถเอาผิดกับตัวการที่อยู่เบื้องหลังที่แท้จริงหรือผู้กระทำผิดทั้งขบวนการได้ เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับความยุติธรรมอย่างเต็มที่

Thesis Title	Seeking Evidences in Special Cases : The Study of Immunity from Prosecution in Exchange for the Implicated Testimony of the Accused
Author	Uthen Suwadeekul
Thesis Advisor	Dr.Uthai Arthivech
Department	Law
Academic Year	2013

### **ABSTRACT**

Globalization causes the change and complexity of crime patterns. The new pattern of organized crime results in severe damage and impact on economy including damage to other systems greatly affecting people and the country. Since the pattern of offence commission develops more and more, it is difficult to investigate and prosecute the case. As a result, it is unable to reach the principal or mastermind behind offence commission. Taking the joint offender or alleged offender as the witness is an important tool for collecting evidence. The criteria for and guidelines on taking such person as the witness are individually set by each law enforcement agency and the principle and concept are the same as those of plea bargaining. Besides, the Convention on Transnational Organized Crime in the year 2000 also induces the offender to give assistance or provide useful information to law enforcement agencies and the informant will be protected from prosecution.

The special case inquiry official has the power to collect evidence for the special case as prescribed in the Criminal Procedure Code and the Special Case Investigation Act, B.E. 2547 (2004). However, the study reveals some problems in practice such as the restriction of collecting evidence on charges of being the principal, instigator, and accomplice and the witness protection. At present, the Department of Special Investigation still lacks the guidelines on and criteria for the discretion to take the joint offender or the alleged offender as the witness and the explicit inspection system for efficient investigation and confidence of the general public.

Thus, the operation will be more explicit and accountable if there are an amendment of the law relating to taking the joint offender or the alleged offender as the witness in the special case, the issuance of internal regulations of the Department of Special Investigation on the criteria of taking that person as the witness and the inspection process, and the parallel process of witness protection and taking the alleged offender as the witness. Consequently, the official will be able to implicate the real mastermind or the whole gang of offenders which benefits the public, encourages public order, and brings justice to all related parties.